

Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocidia

8. prosince 1948

Smluvní strany

se zřetelem k tomu, že Valné shromáždění Organizace spojených národů prohlásilo v resoluci 96,/I ze dne 11. prosince 1946 genocidium za zločin podle mezinárodního práva, přičítící se duchu a cílům Organizace spojených národů a zavržený civilisovaným světem.

u vědomí, že genocidium způsobilo lidstvu ve všech obdobích dějin veliké ztráty a v přesvědčení, že k osvobození lidstva od tak odpornej metly je nezbytná mezinárodní spolupráce. dohodly se na těchto ustanoveních:

Čl. I

Smluvní strany potvrzují, že genocidium, ať spáchané v míru nebo za války, je zločinem podle mezinárodního práva a zavazují se proto zabráňovat mu a trestati jej.

Čl. II

V této Úmluvě se genocidiem rozumí kterýkoli z níže uvedených činů, spáchaných v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, ethnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu jako takovou:

- a) usmrcení příslušníků takové skupiny;
- b) způsobení těžkých tělesných ublížení nebo duševních poruch členům takové skupiny;
- c) úmyslné uvedení kterékoli skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit její úplné nebo částečné fyzické zničení;
- d) opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí;
- e) násilné převádění dětí z jedné skupiny do jiné.

Čl. III

Trestné jsou tyto činy:

- a) genocidium;
- b) spolčení k spáchání genocidia;
- c) přímé a veřejné podněcování k spáchání genocidia;
- d) pokus spáchání genocidia;
- e) účastenství na genocidiu.

Čl. IV

Osoby, páchající genocidium nebo kterýkoli z ostatních činů vypočtených v článku III, podléhají trestu bez ohledu na to, jde-li o ústavně odpovědné vládní činitele, veřejné úředníky nebo osoby soukromé.

Čl. V

Smluvní strany se zavazují, že učiní ve shodně se svými příslušnými ústavami nutná zákonodárná opatření, aby zajistily účinnost ustanovení této Úmluvy a že zejména stanoví účinné tresty proti osobám, spáchavším genocidium nebo kterýkoli z ostatních činů vypočtených v článku III.

Čl. VI

Osoby obviněné z genocidia nebo z kterýchkoli jiných činů vypočtených v článku III mají být souzeny příslušným soudem toho státu, na jehož území byl tento čin spáchán, nebo takovým mezinárodním trestným soudem, který může být příslušný pro tyto smluvní strany, jež uznaly jeho pravomoc.

Čl. VII

Pokud jde o vydávání provinilců, genocidium a ostatní činy vypočtené v článku III nepokládají se za zločiny politické. Smluvní strany se zavazují povolovat vydávání v takových případech podle svého zákonodárství a podle platných smluv.

Čl. VIII

Každá smluvní strana může požádat příslušný orgán Organizace spojených národů, aby v souhlase s ustanoveními Charty Organizace spojených národů učinil všechna opatření, jež by považoval za nutná k zabránění a potlačení páchaní genocidia nebo kteréhokoli z ostatních činů vypočtených v článku III.

Čl. IX

Spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu, provádění nebo plnění této Úmluvy včetně sporů týkajících se odpovědnosti státu za genocidium nebo za kterýkoli z ostatních činů vypočtených v článku III, předkládají se na žádost kterékoli sporné strany k projednání Mezinárodnímu soudnímu dvoru.

Či. X

Tato Úmluva, jejíž znění anglické, čínské, francouzské, španělské a ruské mají stejnou platnost, bude datována dnem 9. prosince 1948.

Či. XI

Tato Úmluva bude do 31. prosince 1949 otevřena k podpisu jménem kteréhokoli členského státu Organizace spojených národů, jakož i kteréhokoli státu nečlenského, jež Valné shromáždění pozve k podpisu.

Tato Úmluva podléhá ratifikaci a ratifikační listiny se uloží u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Počínajíc dnem 1. ledna 1950 bude moci přistoupit k této Úmluvě kterýkoli členský stát Organizace spojených národů, jakož i kterýkoli nečlenský stát, který dostane svrchu uvedené pozvání. Listiny o přístupu se uloží u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Či. XII

Kterákoli smluvní strana může kdykoli oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů rozšířit používání této Úmluvy na všechna nebo některá území, za jejichž zahraniční styky odpovídá.

Či. XIII

Jakmile bude u generálního tajemníka uloženo prvních dvacet ratifikačních listin nebo listin o přístupu, sepíše o tom generální tajemník protokol, jehož opis zašle všem členským státům Organizace spojených národů a státům nečlenským uvedeným v článku XI.

Tato Úmluva nabude účinnosti devadesátého dne ode dne uložení dvacáté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu.

Ratifikační listiny nebo listiny o přístupu došlé po nabytí účinnosti této Úmluvy, nabudou účinnosti devadesátým dnem ode dne uložení u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Či. XIV

Tato Úmluva platí po dobu deseti let ode dne, kdy nabude účinnosti.

Zůstane v platnosti po další pětiletá období pro ty smluvní strany, které ji nevypovědí alespoň šest měsíců před uplynutím příslušného období její platnosti.

Výpověď se provede písemným prohlášením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Či. XV

Klesne-li v důsledku výpovědí počet smluvních stran této Úmluvy pod šestnáct, pozbude Úmluva platnosti dnem, kdy poslední výpověď nabude účinnosti.

Či. XVI

Žádost o revisi této Úmluvy může kdykoli vznésti kterákoli smluvní strana písemným oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi.

Valné shromáždění rozhodne, zda a jaká opatření nutno učinit o takové žádosti.

Či. XVII

Generální tajemník Organizace spojených národů vyrozumí všechny členské státy Organizace spojených národů a nečlenské státy uvedené v článku XI:

- a) o všech podpisech ratifikací a přístupech došlých podle článku XI;
- b) o všech oznámeních došlých podle článku XII;
- c) o dni, kdy tato Úmluva nabude účinnosti podle článku XIII;
- d) o výpovědích došlých podle článku XIV;
- e) o zrušení Úmluvy podle článku XV;
- f) o oznámeních došlých podle článku XVI.

Či. XVIII

Originál této Úmluvy bude uložen v archivu Organizace spojených národů.

Ověřené opisy Úmluvy se rozešlou všem členským státům Organizace spojených národů a nečlenským státům uvedeným v článku XI.

Či. XIX

Tato Úmluva bude v den, kdy nabude účinnosti, zapsána do rejstříku generálním tajemníkem Organizace spojených národů.